DIE RAEDEN VAN SYNE MAJESTEYTS SOUVERAI-

nen Raede des Vorstendombs Gelre &c; Doen te vveten, dat alsoo by Brieven van Syne Hoochgemelte Majesteyts Secreten Raede van den 26. Mey lestleden, ende 18. deser eerst ontfangen, aen hnn is toegesonden het Decreet by deselve Syne Majesteyt gegeven op die represen-ratie van den Staet deser Provintie, mit last van sigh daer aen te conformeren, ende t'selve te doen observeren, Sy om daer aen te gehoorsaemen nodigh hebben gevonden t'ordonneren ende te statueren het naervolgende,

Dat alle Heeren, Officieren, ende Magistraets persoonen onder desen Hove resorterende aenstonts naer den ontfanck deser in hunne respective Districten op die gewoonelicke forme sullen hebben te herpubliceren het Placcaert van Syne Hooghgemelte Majesteyt vanden 2. Mey 1626. daer van het dobbel hier naer is volgende,

Ordonnerende alle ende een jegelick die t'geene het welck daer by is geordonneert compete raecken hun daer naer punctuelick te reguleren op de pene ende amende daertoe by t'selve gestatueert:

Dat boven dyen alle de voors. Officieren, Magistraetspersoonen, ende Regeerders der Steden, Heerlickheden, ende Dorpen deses Overquartiers gehouden sullen wesen binnen den tijdt van ses weecken naer den ontfanck deser te doen brengen in handen vanden Raedt ende Momboir alhier een pertinente ende specifycque lyste van alle de presenten, erkentenissen, ofte andere giften die door hun ofte hunne Voorsaeten sijn gedaen, aen wyen het oock soude mogen wesen, ten tyde van twintigh Jaeren herwaerts, 't zy in gelt ofte eenige andere specien tegens den inhoudt van't voorsz. Placcaert, ende dat d'oprechtigheyt der voorsz lysten by hun respective behoorlick sal worden geaffirmeert onder den Eedt inden aenvanck van hun Officie gedaen.

Dat voorders alle ende een jegelick die het is raeckende gehouden sal wesen punctuelick t'observeren ende te doen observeren het Reglement van sijne Hoochgemelte Majesteyt vanden 20. December 1680. onder andere mede-brengende inden vijfden artijkel dat niemandt vanden Adel en sal genieten eenig meerder profijt onder den titul van vrijheyt als de vyfftigh guldens eens des jaers voor Adelicke Vrijheyt aen de comparerende op den Staet in den voorgaenden artijckel toegeleydt, niettegenstaende eenighe Sententien off Conventien ter contrarien, sonder regardt te nemen op t'geene posterieurlick is geconvenieert, geordonneert, ofte gedeclareert dyen ter contrarie, sonder prejudicie nochtans vande voordere Vrijheyt die jemandt soude willen pretenderen hem te competeren, welcken aengaende hy hem sal mogen addresseren in Justitie voorden voorsz. Souverainen Raede deser Provintie.

Dat daerenboven alle de voorsz. Heeren, Officieren, Magistraets-Persoonen, ende Regeerders aenstonts naer den ontfanck deser sullen hebben te doen republiceren het Placcaet vanden 5. October 1683. ten opsichte vande Jachte ende Visscherie geëmaneert, daer van het dobbel hier onder insgelijcx is volgende.

Verbiedende boven dyen aen alle Persoonen van wat Staet ende Conditie die souden mogen wesen; ende sonder eenige Exceptie van te Jaegen met Schiet-geweir ten tyde van twee achter-een-volgende Jaeren te beginnen vande Publicatie deser, op de Pene tegens d'Overtreders van't boven-gemelte Placcaert gestatueert:

Ontbiedende ende bevelende alle ende een jegelick die het aengaet, hun naer t'geene voorsz. punctuelick te reguleren, ende op dat hier van niemandt redenen' van Ignorantie en comme te pretenderen, dat dese sal worden gepubliceert ende geaffigeert ter plaetsen daer ende alsoo men gewoon is publicatie te doen. Aldus gedaen inde Cancellerye tot Ruremonde den 30. July 1698. *was geparapheert* Gys. vt. *onderstont* Ter Ordonnantie vanden Hove *was onderteeckent* G. H. Furen. *Ter sijden stont gedruckt het Segel van Syne Majesteyt in roode Hostie overdeckt met een sterre van wit pampier.*

PLACCAET

Ons Heeren des Coninckx op t' vercoopen vande Officien. den 2. Mey 1626.

PHILIPS byder Gratie Godts, Coninck van Castilien, van Leon, van Arragon, van beyde de Sicilien, van Hierusalem, van Portugal, van Navarre, van Grenade, van Toleten, van Valentien, van Gallicien, vande Maillorken, van Sivilien, van Sardinien, van Cordube, van Corsyke, van Murcie, van Jaen, van Algarben, van Algesire, van Gibraltar, vande Eylanden van Canarien, van Indien, soo Orientale als Occidentale, vande Eylanden ende vaste Landen der Zee Occeane; Eertshertoge van Oostenrijck, Hertoge van Burgundien, van Lothrijck, van Brabant, van Limbourgh, van Luxembourgh, van Gelre, ende van Milanen, Grave van Habsbourgh, van Vlaenderen, van Artois, van Burgundien, Paltsgrave van Thirol, van Henegouwe, van Hollandt van Zeelandt, van Namen ende van Zutphen, Prince van Swave, Marckgrave des Heylighs Rijckx van Roome, Heere van Vrieslandt, van Salins, van Mechelen, vande Stadt Steden ende Landen van Utrecht, Overyssel ende Groeninge, ende Dominateur in Asie ende Affriecken. Allen den ghenen die dese iegenwoordige sien sullen saluyt. De clachten dickwils hernomen van verscheyden plaetsen, selfs vande Staeten van eenige Provincien van onse Landen van herrewaerts over, raeckende t'vercoopen der Officien, hebben ons te recht beweegt niet langer uyt te stellen de remedie die tot een quaet d'welck onder een ander deckxsel, ende door seer kleyne openingen, heymelijck ingeslopen zijnde, gonck soo diep verwortelen ten aenschouw van alle de werelt, dat de geduericheyt des tijdts alleen, schene t'selve quaet te maecken ongeneesbaer. Zynde onderricht dat niet alleenelijck eenige van onsen Ondersaeten, Vassaelen, oft andere zijnde versien in hunne goeden oft heerlicheden van hooge, middele, oft leege iusticie, maer oock van onse Gouverneurs, Officieren, oft Ministers, ende vande Magistraten van onse goede Steden Casselrijen, Vryheden, ende andere dergelijcke gemeynten, misbruyckende onse toelatinghe ende gedoochsaemheyt, van te mogen versien sekere Officien, hebben hun vervoordert onder sulcken decxsel daermede hun eyghen proffyt te doen, Eerst, door middel van heymelijcke erkentenissen, ende daer naer by vercoopinge, oft pacht van het innecommen vande Officien van Baillius, Casteleynen, Provoosten, Meyers, Stadt-houders, Schepenen, Greffiers, Secretarissen, Deurweerders, Boden, ende andere diergelijcke, stellende de selve te coope, ende veylende aende ghene die daer voor meest souden bieden in ghereede penninghen oft andere dingen van dierghelijcke weerde, niettegenstaende dat de intentie van onse voorsaeten niet en is geweest, niet meer dan de onse sulcx goet te vinden, ende veel min te authoriseren alsulcke verhandelinghe, onder den naem van collatie der voorschreven Officien, maer ter contrarien te wederleggen ende condemneren als eene onbehoorelijcke saecke, ende verboden naer recht, ende by hunne Ordonnantien, selfs uyt dien d'eere van Justitie daer door wort vercort tot achterdeel ende verdruckinghe vande arme ghemeynte, daer op daeghelickx is vallende den last vande onstraffinghe oft ooghluyckinghe vande schattinghen, ende andere misbruycken vande coopers, ofte pachters vande voorschreven Officien, ende noch meer soude geschieden, ten ______ inne terstont worde versien, DOEN TE VVETEN, Dat om de groote begheerte die wy hebben te besorgen de welvaert, ende ontlastinghe onser goeder Ondersaeten van onse landen van herwaerts-over, Hebben by advys van onse Raeden van Staete, Secrete, ende vande Finantien, ter deliberatie van onse seer lieve ende seer beminde goede Moye, Mevrouwe *Isabella Clara Eugenia*, byder gratie Godts, *Infante van Spaignien, &c.* Verclaert ende verclaeren, dat het niet en is toegelaeten aende voorschreven onse Ondersaeten, Vassaelen, oft andere hebbende hooghe, middele, oft leege iustitie, Gouverneurs, Coninckliicke Officiers, ofte Ministers, van wat qualiteyt oft conditie sy zijn, egheen uytghescheyden, hun proffyt te doen met de voorschreven Officien, niet meer by middel van vercoopinghe, oft verpachtinghe, als andersints, in wat manieren dat het selve souden moghen wesen. Maer hebben hun verboden ende verbieden wel expresselijck de selve te vercoopen, oft in pacht uyt te gheven, ende aen allen ende eenen iegelijcken te coopen, oft in pacht te nemen de Officien van Baillieuen, Casteleynen, Provoosten, Meyers, Stadt-houders, Schepenen, Greffiers, Secretarissen, Deurweerders, Boden, ende generaelijcken eenige Officien van Justitie, domeyne, handelinge van penningen ende ampten daer van dependerende, groote ofte

4. Ende om des te beter te doen stadtgrypen, ende onderhouden dese onse Ordinantie, soo willen ende bevelen wy, dat in alle commissien ofte opene brieven die gedepescheert sullen worden vande voorschreven Staeten oft Officien, mitsgaders van alle geestelijcke digniteyten ofte beneficien sal geinsereert worden de clausule vanden grooten eedt in dese woorden. *Dat hy om den voorschreven Staet te vercrygen, oft ter oorsaecke van dien, egeene ghelt, noch eenige andere dinghen, hoedaenich die souden moghen zijn niemander gheboden, belooft, noch gegeven en heeft, noch doen bieden, belooven noch geven, noch geven en sal, wyen dattet oock zy, directelijck oft indirectelijck, noch andersints in eenigher manieren, behalvens t'gene datmen gewoonlijck is te gheven voor d'expeditie ende depesche.*

5. Ende sal den voorschreven eedt dien volgende reelijck ende datelijck ghedaen moeten worden, ende daer van ghehouden pertinente acte ter ontfanckenisse vande voorschreven nieuwe Officieren, oft aleermen de brieven van nominatie oft collatie sal leveren aende ghene die vande voorschreven digniteyten en beneficien versien sullen zijn, belastende wel ernstelijck aende Ministers oft Officiers des raeckende, t'selve alsoo te besorgen, sonder daer inne te dissimuleren in wat manieren dattet zy, op pene van onse indignatie ende van gestraft te worden een ander ten exempel.

6. Het selve sal oock onderhouden worden in alle vernieuwingen ende continuatien van Wetthen, oft Magistraten vande voorschreven Steden, Casselryen, Bailliagien, Vrijheden, oft andere der sgelijcke gemeynten, ende sal de voorschreven acte geenregistreert worden inde Greffie van Raedt oft Recht-bancke daer den voorschreven eedt ontfanghen sal worden, ende aleer den selven ghedaen is, en sullen de voorschreven nieuwe Officieren niet mogen bedienen de voorschreven Officien oft Magistraeten, oft doen eenighe acten daer van dependerende, op pene van nulliteyt, ende dat de voorschreve officien sullen vancant zijn, ende impetrabel, t'onser collatie voor die reyse.

7. Ende al ist dat wy verstaen dat de voorschreve penen sullen alleenelijck stadt grijpen voor het toecommende, soo en is nochtans onse meyninghe niet daer door te dissimuleren t'gene hier voortijts mach onbehoorlijck ghehandelt zijn, maer dat daer van ondersoeck ende straffe gedaen sal worden, volghens de geschreven rechten, ende voorgaende Ordonnantien naer den heysch vande saecke.

8. Ende om dieswille dat wy onderricht zijn, datter groote excessen ghecommitteert worden in het feyt van resignatien, substitutien oft vercoopinghen vande officien van Sergeanten, Deurweerders, oft andere beleent ofte bepant zijnde, onse intentie is, dat verwachtende d'executie vande middelen, om de voorschreven beleeninghen te doen cesseren, alle contracten vande voorschreven substitutien, resignatien oft vercoopinghen, sullen ghenotificeert worden ter Greffien vanden Raedt, oft Coninckliicken Rechter van het ressort vande voorschreven Officien, de voorschreven notificatie inhoudende expresse onder eedt van den prijs overcommen tussen partijen by de voorschreven contracten.

9. Voorts hebben wy oock verboden, ende verbieden allen ende een jeghelijcken van onse Officieren ______ te exerceren oft bedienen door substituten oft Lieutenanten, ende elders, dan ter ordinarisse ende gewoonelijcke plaetse, ten zy dat sy van ons daer aff expressen oorloff vercregen hebben.

10. Ten anderen alsoo wy niet meer ter herten en hebben, dan voor soo vele in ons is te ontlasten onse arme gemeynte andersints genoegh beswaert zynde, onderricht, dat vele van onse Gouverneurs ende Officieren van herwaerts-over hen vervoordert hebben, ende dagelijcx vervoorderen hen te doen geven, oft ontfanghen van onse arme ondersaeten, onder het ressort van hunne Gouvernementen ende Officien, erkentenissen in ghelt, hoy, havere, fouragie, ende andere diergelijcke, daer af sy rekeninge maecken, als van een ordinaris innecomen oft emolument van officie; Soo verstaen wy dat de voorschreven onse Gouverneurs oft Officieren, sullen moeten te vreden zyn met hunne gagien, ende andere rechten, ende wettighe emolumenten, van hunne voorschreven staten sonder te doen oft ghebruycken de voorschreven exactien, ontfangen oft nemen dierghelijcke erkentenissen, hun sulckx wel expresselijck verbiedende, ende aen onse ondersaten ende inwoonders onder het ressort van hunne voorschreven Gouvernementen oft officien, t'selve te doene, oft daer inne te contribueren, in eenigher manieren,

den oft heerlicheden van hooge, middele, oft leege iuſticie, maer oock van onſe Gouverneurs, Officieren, oft Miniſters, ende vande Magiſtraten van onſe goede Steden Caſſelrijen, Vryheden, ende andere dergelijcke gemeynten, misbruyckende onſe toelatinghe ende gedoochſaemheyt, van te mogen verſien ſekere Officien, hebben hun vervoordert onder ſulcken deckſel daermede hun eyghen proffyt te doen, Eerſt, door middel van heymelijcke erkenteniſſen, ende daer naer by vercoopinge, oft pacht van het innecommen vande Officien van Baillius, Caſteleynen, Provooſten, Meyers, Stadt-houders, Schepenen, Greffiers, Secretariſſen, Deurweerders, Boden, ende andere diergelijcke, ſtellende de ſelve te coope, ende veylende aende ghene die daer voor meeſt ſouden bieden in ghereede penninghen oft andere dingen van dierghelijcke weerde, niettegenſtaende dat de intentie van onſe voorſaeten niet en is geweeſt, niet meer dan de onſe ſulex goet te vinden, ende veel min te authoriſeren alſulcke verhandelinghe, onder den naem van collatie der voorſchreven Officien, maer ter contrarien te wederleggen ende condemneren als eene onbehoorelijcke ſaecke, ende verboden naer recht, ende by hunne Ordonnantien, ſelfs uyt dien d'eere van Juſtitie daer door wort vercort tot achterdeel ende verdruckinghe vande arme ghemeynte, daer op daeghelickx is vallende den laſt vande onſtraffinghe oft ooghluyckinghe vande ſchattinghen, ende andere misbruycken vande coopers, ofte pachters vande voorſchreven Officien, ende noch meer ſoude geſchieden,

[illegible] terſtont worde verien, DOEN TE WETEN, Dat om de groote begheerte die wy hebben te beſorgen de welvaert, ende ontlaſtinghe onſer goeder Onderſaeten van onſe landen van herwaerts-over, Hebben by advys van onſe Raeden van Staete, Secrete, ende vande Finantien, ter deliberatie van onſe ſeer lieve ende ſeer beminde goede Moye, Mevrouwe *Iſabella Clara Eugenia*, byder gratie Godts, *Infante van Spaignien, &c.* Verclaert ende verclaeren, dat het niet en is toegelaeten aende voorſchreven onſe Onderſaeten, Vaſſaelen, oft andere hebbende hooghe, middele, oft leege iuſtitie, Gouverneurs, Coninckliycke Officiers, ofte Miniſters, van wat qualiteyt oft conditie ſy zijn, egheen uytgheſcheyden, hun proffyt te doen met de voorſchreven Officien, niet meer by middel van vercoopinghe, oft verpachtinghe, als anderſints, in wat manieren dat het ſelve ſouden moghen weſen. Maer hebben hun verboden ende verbieden wel expreſſelijck de ſelve te vercoopen, oft in pacht uyt te gheven, ende aen allen ende eenen iegelijcken te coopen, oft in pacht te nemen de Officien van Baillieuen, Caſteleynen, Provooſten, Meyers, Stadt-houders, Schepenen, Greffiers, Secretariſſen, Deurweerders, Boden, ende generaelijcken eenige Officien van Juſtitie, domeyne, handelinge van penningen ende ampten daer van dependerende, groote ofte cleyne, hoedanich die ſouden mogen zijn, oft ter ſaecken vande Collatie, proviſie oft conſulte van dien, oft anders onder pretext van expeditie, ontfangen oft geven reſpectivelijck eenige erkenteniſſe oft danckbaerheyt, directelijck oft indirectelijck in eeniger maniere, behalven 't gene datmen van oudts gewoonelijck is te gheven voor het recht vanden ſegel, ende vande depeſchen, op pene van het vier dobbel vande ſommen oft vande weerde van t'ghene alſoo gegeven ſal zijn, te verdeylen tuſſchen ons, den Officier ende den Aenbrenger elck voor een derde.

1 Op pene daerenboven dat de Officien alſoo verkregen ſullen vaceren *ipſo iure*, ende datelijck impetrabel zijn, ende by ons voor die reyſe verſien worden, ter excluſie van alle andere, ende dat boven de voorſchreve penen, die alſoo verſien ſullen zijn, ende alle andere die daer inne hun ſullen miſgrepen hebben, gevende ofte ontfangende eenige dinghen, ſullen afgheſet worden van hunne Officien, ende voor onbequaem gehouden worden om eenige andere te bedienen hun leven lanck gedurende.

2. Gelijcke verclaringen ende verboden ende op de ſelve penen, hebben wy ghedaen, ende doen nu-its deſen ten opſien van alle onſe Officieren ende Magiſtraten vande Steden, Caſſelryen, Bailliagien, Vrijheden, Dorpen, ende andere duſdanige gemeynten, ende vande Officien dependerende van hunne collatie, advys, vois oft conſulte reſpectivelijck, mitsgaders van alle Reſignanten ende Reſignatariſen van Officien, ende van die daer toe hun conſent ſullen geven by middel vande voorſz. erkenteniſſen, iae van alle de gene die hun ſullen onderwonden hebben te handelen diergelijcken ſaecken.

3. Welcke verboden wy oock verſtaen Stadt te grypen, ten opſien vande erkenteniſſen oft preſtatien die gedaen worden by de nieuwe Officieren tot het aencomen oft anderſints tot profyte vande voorſchreven Steden oft Gemeynten, behoudelijck dat de gene die daer van ſullen pretenderen recht te hebben, ſullen gehouden weſen daer van over te brengen hunne titelen ende beſcheeden binnen drye maenden naer de publicatie van deſe, op pene van daer aff vervallen te zyn, om t'ſelve gedaen, ende de voorſchreven tytelen, ende beſcheeden geſien, ende geexamineert, daer op geordonneert te worden na behooren.

worden inde Grefhe van Raedt oft Recht-bancke daer den voorſchreven eedt ontfanghen ſal worden, ende aleer den ſelven ghedaen is, en ſullen de voorſchreven nieuwe Officieren niet mogen bedienen de voorſchreven Officien oft Magiſtraeten, oft doen eenighe acten daer van dependerende, op pene van nulliteyt, ende dat de voorſchreve officien ſullen vacant zijn, ende impetrabel, t'onſer collatie voor die reyſe.

7. Ende al iſt dat wy verſtaen dat de voorſchreve penen ſullen alleenlijck ſtadt grijpen voor het toecommende, ſoo en is nochtans onſe meyninghe niet daer door te diſſimuleren t'gene hier voortijts mach onbehoorlijck ghehandelt zijn, maer dat daer van onderſoeck ende ſtraffe gedaen ſal worden, volghens de geſchreven rechten, ende voorgaende Ordonnantien naer den heyſch vande ſaecke.

8. Ende om dieſwille dat wy onderricht zijn, datter groote exceſſen gheecommitteert worden in het feyt van reſignatien, ſubſtitutien oft vercoopinghen vande officien van Sergeanten, Deurweerders, oft andere beleent ofte bepant zijnde, onſe intentie is, dat verwachtende d'executie vande middelen, om de voorſchreven beleeninghen te doen ceſſeren, alle contracten vande voorſchreven ſubſtitutien, reſignatien oft vercoopinghen, ſullen ghenotificeert worden ter Greffien vanden Raedt, oft Coninckliycken Rechter van het reſſort vande voorſchreven Officien, de voorſchreven notificatie inhoudende expreſſie onder eedt van den prijs overcommen tuſſen partijen by de voorſchreven contracten.

9. Voorts hebben wy oock verboden, ende verbieden allen ende een jeghelijcken van onſe Officieren in[illegible] exerceeren oft bedienen door ſubſtituten oft Lieutenanten, ende elders, dan ter ordinariſſe ende gewoonelijcke plaetſe, ten zy dat ſy van ons daer aff expreſſen oorloff vercregen hebben.

10. Ten anderen alſoo wy niet meer ter herten en hebben, dan voor ſoo vele in ons is te ontlaſten onſe arme gemeynte anderſſints genoegh beſwaert zynde, onderricht, dat vele van onſe Gouverneurs ende Officieren van herwaerts-over hen vervoordert hebben, ende dagelijcx vervoorderen hen te doen geven, oft ontfanghen van onſe arme onderſaeten, onder het reſſort van hunne Gouvernementen ende Officien, erkenteniſſen in ghelt, hoy, havere, fouragie, ende andere diergelijcke, daer af ſy rekeninge maecken, als van een ordinaris innecomen oft emolument van officie; Soo verſtaen wy dat de voorſchreven onſe Gouverneurs oft Officieren, ſullen moeten te vreden zyn met hunne gagien, ende andere rechten, ende wettighe emolumenten, van hunne voorſchreven ſtaten ſonder te doen oft ghebruycken de voorſchreven exactien, ontfangen oft nemen dierghelijcke erkenteniſſen, hun ſulckx wel expreſſelijck verbiedende, ende aen onſe onderſaten ende inwoonders onder het reſſort van hunne voorſchreven Gouvernementen oft officien, t'ſelve te doene, oft daer inne te contribueren, in eenigher manieren, op pene van het vier dobbel vande ſommen oft ſaecken alſoo gegeven oft ontfangē, ten laſte ſoo vande voorſchrevē Gouverneurs ende Officieren, als vande voorſ. inwoonders, ende andere arbitrale correctie. Ontbieden voorts ende bevelen onſen ſeer lieven ende getrouwen die Cancelier, ende luyden van onſen Raede van Brabandt, Gouverneur Preſident ende luyden van onſen Provincialen Raede van Luxembourg, Gouverneur, Cancelier, ende luyden van onſen Raede van Gelderlandt, Preſident ende luyden van onſen Raede van Vlaenderen, Gouverneur, Preſident ende luyden van onſen provincialen Raede van Artois, Groodt Bailliu van Henegouwe, ende luyden van onſen ordinaris Raede tót Berghen, Gouverneur, Preſident ende luyden van onſen Raede tot Namen, Gouverneur van Ryſſel, Douay, ende Orchies, onſen Prevooſt le Comte tot Valencyn, Bailly van Doornick, ende Doornicxſche, Scouteth van Mechelen, ende allen anderen onſen Rechteren ende Officieren, dien dit aengaen ſal, dat ſy deſe onſe teghenwoordighe Ordinantie doen uyttroepen ende publiceren binnen hunne juriſdictien reſpectivelijck, daer ende alſoot van noode weſen ſal, ende voorts die ſelve onderhouden ende doen onderhouden onverbreckelijck, procederende teghens de overtreders ende onghehoorſaeme by executie vande penen ende amenden daer toe ſtaende, ſonder verdragh, faveur oft diſſimulatie. Want ons alſoo ghelieft. Des toirconden ſoo hebben wy onſen Segel hier aen doen hanghen, ghegeven in onſe Stadt van Bruſſele den tweeden May, in't jaer ons Heeren duyſent ſeſſehondert ende ſeſſentwintich, ende van onſe rijcken het ſeſte. Gheparapheert *Ma. vt.* Op de plijcke ſtont ghеſchreven aldus,

Byden Coninck in Synen Raede,

ende was onderteeckent

Verreyken.

REGLEMENT

Van Syne Majeſteyts Souverainen Raede, gheordonneert inden Lande ende Hertoghdom Gelre op 't ſtuck vande Iachte, ende Viſſcherye.

STadthouder, Cancelaer, ende Raeden van Syne Coninckliycke Majeſteyt inden Vorſtendom Gelre &c. verordent: Alſoo ons, van wegen Ridderſchappe, ende Steden, repreſenterende de Staeten deſes Quartiers, klachtigh zyn voor-gekomē de groote exceſſen, die zy by experientie bevinden gecommitteert te worden, in't ſtuck van de Jachte, in deſen Lande, ende dat onſe Ordonnantie, ende Placcaet vanden 4. Februarij 1655. ende andere voorgaende, reſpective vanden 29. November 1611 ende 1. Julij 1619. overtreden worden, door die gene de welcke geen recht van Jagen en hebben, tot groote vilipendentie van deſen Hove, totalen onderganck vande Jacht, ſchaede, ende ongerief vande gene, die daer toe berechtight zyn, ende bederf vande Vruchten op den Velde, SOO IST DAT WY willende daer inne verſien naer behooren,

I.

BElaſten voor eerſt, aen alle Adelycke ende andere perſoonen, gene juriſdictie hebbende, ende even-wel recht van jacht pretenderende, niet tegen-ſtaende oock dat ſy niet verſchreven en worden op de Vergaderinge van Ridderſchappe ende Steden, dat deſelve ſullen hebben t'exhiberen, ende over te geven, binnen ſes weken naer de publicatie deſer, de titulen, privilegien, ſchijn, ende beſcheyt, van hunne gepretendeerde Jacht-gerechtigheyt, met deſignatie vande plaetſe, hoe verre deſelve ſich ſoude extenderen, ende dat in handen vanden Raedts-heere Cox, als Commiſſaris daer toe geſtelt, op pene dat de gene, die in faute ſullen zyn verbleven, binnen den gepreſigeerden tydt daer aen te voldoen, hun ſullen moeten onthouden van het gebruyck der jachte, op de breucken, ende boeten byde voorſz. placcaten, ende ordonnantien geſtatueert.

2. Verbiedende aen alle ende jegelycke Heeren, Officieren, ende andere die tot de jacht berechtight zijn, de ſelve aen andere uyt te gheven, te verpachten, ofte t'exerceeren, door andere, als hunne eygene luydens, ende domeſticquen, op pene van twintich goude realen, voor d'eerſte, ende het dobbel voor de tweede reyſe, een deel voor den Heere, een deel voor den aenbrenger, ende een deel voor den Officier Exploicteur, ende verbeurte van jacht-gerechtigheydt, voor de derde reyſe.

3. Alle Vaſſallen, ende onderſaten van Syne Majeſteyt, hebbende recht, ofte privilegie van jaghen, ſullen die in hun faiſoin mogen gebruycken, ende alle andere, die daer toe geen recht, oft privilegie en hebben, verbieden aldaer te jagen, op pene van vieren-twintich guldens, te verdeelen als boven.

4 Niemant, het zy dat hy berechtight is om te jagen, ofte niet, en ſal hem vervoorderen te jagen, van half April, tot half Auguſti, op pene als boven, beneffens den ſchaede, by alſulcken jagen in de vruchten veroorſaeckt, op te richten ende te betalen, ten seggen van mannen hun des verſtaende, ende by ſoo verre ſy des niet machtigh en ſouden weſen, daer over arbitrailijck geſtraft, ende gecorrigeert te worden.

5. Oock verbieden alle, ende een jegelijck, Geeſtelijck, ende wereltlijck, gheen recht van jacht hebbende, te gaen met ſnaphanen, vierroers, buſſen, ende derghelijcke Wapens, op jemants boſſchen, waranden, ofte wiltbanen, ten waere ſy, om eenigen noodt, ofte klockenſlagh, moeſten vergaderen, op pene ende verbeurte der ſelve, boven eene amende van vier-en-twintich guldens, te verdeylen als boven.

6. Wel-verſtaende dat Coop-liedens, en andere particuliere perſoonen, de welcke de Boſſchen, Waranden, ende Wilt-baenen dickwils moeten paſſeren, ende frequenteren, hun ſullen wachten van buyten weghs te gaen, ende de gheoorlofde Roers, ende wapenen, die ſy by hun hebben, met ſchroit, ofte haghelen, te laden, op pene als vooren,

13. Ingevalle jemants huys-honden eenigh wilt verbeten, ſullen de gene, die de ſelve honden toecomen ſulckx aen den officier van de plaetſe, te kennen gheven, binnen den tydt van vierentwintigh uyren, nae dat ſulex ſal ſijn gekomen tot hunne kenniſſe, op pene als hier vooren.

14. Ende alſoo, niet alleen in't hoeden van de Schapen, ende beeſten, maer oock in't wyen vande granen, ofte uytroyen van onkruyt, grooten ſchade geſchiet aen het wildt, door't bederven van't broytſel ende anderſints, ſoo wort alle landtlieden, arbeyders, ſchaep ende koeherders, verckenſweynen, ende alle andere beeſten-hoeders, 't zye man, ofte vrouwe, jonck ofte oudt, verboden eenige neſten, eyeren, ofte jongen van berck, ofte haſſel-hoenderen, velt-hoenderen, ofte andere edel vogels te roeren, ofte te ſtooren, ofte oock eenige jonge haſen, ofte conijnen op te vangen, op pene van twee gout-guldens, t'elcker-reyſe te verbeuren.

15. Ende alle gerichts boden, forſters, veldt-ſchutten, ende andere, die daer toe, door de Heeren hooge, ende andere officieren, ſullen gecommitteert worden, ernſtelijck belaſt, op de voorſz. exceſſen ſcherpe toeſicht te nemen, ende deſelve behoorlyck aen te brengen, op pene van privatie van hunne officie, ende arbitrale correctie.

16. Ordonneeren, ende bevelen alle onderſaeten deſes Vorſtendoms, daer toe verſocht, oft ſoo noodigh door den Klocken-ſlagh, oft anderſints geroepen weſende, de gerichts-boden, forſters, ende andere, d'opſicht vande jacht hebbende, t'aſſiſteren ende by-te-ſtaen teghens de contreventeurs, mit aenhoudinge van haere perſoonen, honden, furetten, gaerens, ende andere jacht-getuygh, wie oock ſnaphanen, vierroers, ende diergelijcke waepenen, ende inſtrumenten, op pene van vier-en-twintich goudt-guldens, by een jeder te verbeuren, die des ſal blyven in gebreecke, te verdeylen als boven, een der-den-deel voor den Heere, een der-den-deel voor den aenbrenger, ende het reſterende der-den-deel voor den Officier exploicteur.

17. Voorts alſoo men verneemt, dat de duyven hier te lande ſeer geſchooten worden, SOO IST DAT WY willende mede daer inne verſien, wel ſtrictelijck verbieden, ende interdiceren by deſen, allen ende een jegelijck, het zy Geeſtelijck oft Wereltlijck, ſich te vervoorderen naer eenige duyven te ſchieten, op pene van te verbeuren hunne roers, ende tot dien eene amende van twelf guldens te verdeelen als boven.

18 Tot dien verbieden allen, ende een jeghelijcken, ten platten lande duyven te houden, ten zye dat ſy ten minſten veertich morgen landts in eygendom, by hunne woninghe onder de ploege hebben, ende dat op pene van vier-en twintigh guldens, te verdeylen wie hier voren.

19. Daer-en-boven verbieden alle klippen, drengels, ſlagen, treck-ſchutten, ende andere inſtrumenten om duyven te vangen, op de ſelve penen.

20. Ende wantmen bevint dat de Militaire, onder pretext darmen hun de Jacht by conniventie toegelaeten heeft, niet alleen en ſijn groote oorſaecke van de vernielinghe der wilt-baenen, maer oock daer door gecauſeert hebben groote concuſſien, ende onnutte verteringen ten platten lande, ſoo wordt by ons Stadt-houder, ende Cap. Geñael. deſes Vorſtendoms verboden, aen alle de crijghs-officiers, gemeyne Soldaten, ende alle andere, gehoorende onder die militaire Juſtitie, ſigh der Jachte meer t'ondernemen, op pene van verbeurte, niet alleen van hunne honden, Roers ende jacht-getuygh, maer oock van arbitrale correctie, naer exigentie vanden cas ende rigeur van de placcaten daer over geemaneert, ende dat zy op de daet bevonden ſijnde, ſullen apprehenſibel weſen by den Officier, ende ſyne commiſen van de plaetſe, om gelevert te worden in handē

mitteert te worden, in 't stuck van de Jachte, in deser [illegible]
nantie, ende Placcaet vanden 4. Februarij 1655. ende andere voorgaende, respective vanden 29. November 1611 ende 1. Julij 1619. overtreden worden, door die gene de welcke geen recht van Jagen en hebben, tot groote vilipendentie van desen Hove, totalen onderganck vande Jacht, schaede, ende ongerief vande gene, die daer toe berechtight zyn, ende bederf vande Vruchten op den Velde, SOO IST DAT WY willende daer inne versien naer behooren,

I.

BElasten voor eerst, aen alle Adelycke ende andere persoonen, gene jurisdictie hebbende, ende even-wel recht van jacht pretenderende, niet tegen-staende oock dat sy niet verschreven en worden op de Vergaderinge van Ridderschappe ende Steden, dat deselve sullen hebben t'exhiberen, ende over te geven, binnen ses weken naer de publicatie deser, de titulen, privilegien, schijn, ende bescheyt, van hunne gepretendeerde Jacht-gerechtigheyt, met designatie vande plaetse, hoe verre deselve sich soude extenderen, ende dat in handen vanden Raedts-heere Cox, als Commissaris daer toe gestelt, op pene dat de gene, die in faute sullen zyn verbleven, binnen den gepresigeerden tydt daer aen te voldoen, hun sullen moeten onthouden van het gebruyck der jachte, op de breucken, ende boeten byde voorsz. placcaten, ende ordonnantien gestatueert.

2. Verbiedende aen alle ende jegelycke Heeren, Officieren, ende andere die tot de jacht berechtight zijn, de selve aen andere uyt te gheven, te verpachten, ofte t'exerceren, door andere, als hunne eygene luydens, ende domesticquen, op pene van twintich goude realen, voor d'eerste, ende het dobbel voor de tweede reyse, een deel voor den Heere, een deel voor den aenbrenger, ende een deel voor den Officier Exploicteur, ende verbeurte van jacht-gerechtigheydt, voor de derde reyse.

3. Alle Vassallen, ende onderlaten van Syne Majesteyt, hebbende recht, ofte privilegie van jaghen, sullen die in hun saisoin mogen gebruycken, ende alle andere, die daer toe geen recht, oft privilegie en hebben, verbieden aldaer te jagen, op pene van vieren-twintich guldens, te verdeelen als boven.

4 Niemant, het zy dat hy berechtight is om te jagen, ofte niet, en sal hem vervoorderen te jagen, van half April, tot half Augusti, op pene als boven, beneffens den schaede, by alsulcken jagen in de vruchten veroorsaeckt, op te richten ende te betalen, ten seggen van mannen hun des verstaende, ende by soo verre sy des niet machtigh en souden wesen, daer over arbitrailijck gestraft, ende gecorrigeert te worden.

5. Oock verbieden alle, ende een jegelijck, Geestelijck, ende wereltlijck, gheen recht van jacht hebbende, te gaen met snaphanen, vierroers, bussen, ende derghelijcke Wapens, op jemants bosschen, waranden, ofte wiltbanen, ten waere sy, om eenigen noodt, ofte klockenslagh, moesten vergaderen, op pene ende verbeurte der selve, boven eene amende van vier-en-twintich guldens, te verdeylen als boven.

6. Wel-verstaende dat Coop-liedens, eñ andere particuliere persoonen, de welcke de Bosschen, Waranden, ende Wilt-baenen dickwils moeten passeren, ende frequenteren, hun sullen wachten van buyten weghs te gaen, ende de gheoorlofde Roers, ende wapenen, die sy by hun hebben, met schroit, ofte haghelen, te laden, op pene als vooren,

7. Behoudelijck dat hier inne niet begrepen en worden vremde passagiers, reyende van d'eene stadt tot d'andere, dewelcke nochtans oock niet en sullen mogen gaen buyten hunnen gemeynen, ende grooten wegh, noch over hun hebben snap-hanen, roers, ofte bussen met schroit, ofte hagel geladen, op de voorgaende pene.

8. En sal oock niemandt wie hy zye geestelijck, ofte wereltlijck, op eenige bosschen, waranden, ofte wiltbanen, daer hy niet berechtight en is, moghen komen, met winden, ligh-honden, spyoenen, bracken, ofte andere jacht-honden, furetten, tirassen, ofte sleyp-netten, schilten, sacken, buydels, steeckgarens, ende diergelijcke getouwe, ofte gereytschap, op pene als vooren.

9. Allen misbruyck mit stricken, stroppen, veerlynen, ende diergelijcke instrumenten, streckende tot vernielinge van het wilt, worden absoluyt verboden, op de selve pene.

10. Soo wanneer eenige persoonen op, ofte omtrent bosschen, waranden, ende wiltbanen geseten, ofte woonachtigh, suspect, ende beruchticht souden mogen sijn, ofte sullen worden, van wilt-schutterie, de selve wordt verboden alderhande roers, ende bussen, corte, ende lange, als mede de jacht-honden, tirassen, sleipnetten, schilten, sacken, buydels, steeckgarens, veerlynen, stricken, stroppen, ende andere jacht gereytschap te mogen behalden, oft te dragen, noch oock van jemant anders aennemen, ofte bewaren maer sullen die moeten weghdoen, hun quytmaecken, ende uyt hunne handen, ende huysen stellen, binnen acht dagen naer de publicatie deser, ende dat hun van wegen hunnen Officier sulckx sal aenbevolen sijn, op pene, ende verbeurte gelijck boven, ende des niet te min sullen sy gehalden sijn, als het van noode wesen sal, te doen haere wachte, ende hun te laeten vinden in de vergaderinge, daer toe van hunne overigheyt gecommandeert sijnde met pijcken, half-pijcken, hellebaerden, ofte diergelijcke wapens, de weleke sy sullen mogen hebben in haere huysen, in plaetse van vierroers, ten waere nochtans den heere, Officier, ofte justicier, hun daer over dispenseerde.

11. Op dat de wiltbanen beter mogen worden gepreserveert, ende de honden belet, op de velden, bosschen, ende hagen te loopen ende het wilt te beschadigen, sal een jegelijck syne honden t'huys houden gesloten, gebonden, oft gekluppelt mit eenen stock anderhalven voet lanck, ende dick, naer de groote van de honden, op pene van twee goudt-guldens van elcken hondt, jeder reyse te verbeuren.

12. Selfs oock de schaep herders, ende diergelijcke, en sullen niet mogen windt, ofte jachthonden tot het hoeden, ende bewaeren van hunne schapen, ofte andere beesten, hebben, ende mit hun te velde nemen, al waeren die oock gekluppelt, geseylt, ofte gebonden, noch oock andere honden, doggen, ofte rekels, ten zye geseylt, ofte gebonden, op pene van twee goutguldens, ende sullen hun wachten, van de selve op eenigh wilt te hitsen, doen, ofte laeten loopen, ten zye op den wolf, ofte om ander evident peryckel, van haere persoonen, ofte beesten te bewaren, ende beschudden, op pene van vyff goudtguldens, te verdeylen als boven,

in 't wyen vande granen, ofte uyttroyen van onkruyt, grooten schade [illegible]
wildt, door't bederven van't broytsel ende andersints, soo wort alle landtlieden, arbeyders, schaep ende kocherders, verckensweynen, ende alle andere beesten-hoeders, 't zye man, ofte vrouwe, jonck ofte oudt, verboden eenige nesten, eyeren, ofte jongen van berck, ofte hassel-hoenderen, velt-hoenderen, ofte andere edel vogels te roeren, ofte te stooren, ofte oock eenige jonge hasen, ofte conijnen op te vangen, op pene van twee gout-guldens, t'elcker-reyse te verbeuren.

15. Ende alle gerichts boden, forsters, veldt-schutten, ende andere, die daer toe, door de Heeren hooge, ende andere officieren, sullen gecommitteert worden, ernstelijck belast, op de voorsz. excessen scherpe toesicht te nemen, ende deselve behoorlyck aen te brengen, op pene van privatie van hunne officie, ende arbitrale correctie.

16. Ordonneeren, ende bevelen alle onderlaeten deses Vorstendoms, daer toe versocht, oft soo noodigh door den Klocken-slagh, oft andersints geroepen wesende, de gerichts-boden, forsters, ende andere, d'opsicht vande jacht hebbende, t'assisteren ende by-te staen teghens de contreventeurs, mit aenhoudinge van haere persoonen, honden, furetten, gaerens, ende andere jacht-getuygh, wie oock snaphanen, vierroers, ende diergelijcke waepenen, ende instrumenten, op pene van vier-en-twintich goudt-guldens, by een jeder te verbeuren, die des sal blyven in gebreecke, te verdeylen als boven, een der-den-deel voor den Heere, een der-den-deel voor den aenbrenger, ende het resterende der-den-deel voor den Officier exploicteur.

17. Voorts alsoo men verneemt, dat de duyven hier te lande seer geschooten worden, SOO IST DAT WY willende mede daer inne versien, wel strictelijck verbieden, ende interdiceren by desen, allen ende een jegelijck, het zy Geestelijck oft Wereltlijck, sich te vervoorderen naer eenige duyven te schieten, op pene van te verbeuren hunne roers, ende tot dien eene amende van twelf guldens te verdeelen als boven.

18 Tot dien verbieden allen, ende een jeghelijcken, ten platten lande duyven te houden, ten zye dat sy ten minsten veertich morgen landts in eygendom, by hunne woninghe onder de ploege hebben, ende dat op pene van vier-en twintigh guldens, te verdeylen wie hier voren.

19. Daer-en-boven verbieden alle klippen, drengels, slagen, treck-schutten, ende andere instrumenten om duyven te vangen, op de selve penen.

20. Ende wantmen bevint dat de Militaire, onder pretext datmen hun de Jacht by conniventie toegelaeten heeft, niet alleen en sijn groote oorsaecke van de vernielinghe der wilt-baenen, maer oock daer door gecauseert hebben groote concussien, ende onnutte verteringen ten platten lande, soo wordt by ons Stadt-houder, ende Cap. Generael deses Vorstendoms verboden, aen alle de crijghs-officiers, gemeyne Soldaten, ende alle andere, gehoorende onder die militaire Justitie, sigh der Jachte meer t'ondernemen, op pene van verbeurte, niet alleen van hunne honden, Roers ende jacht-getuygh, maer oock van arbitrale correctie, naer exigentie vanden cas ende rigeur van de placcaten daer over geemaneert, ende dat zy op de daet bevonden sijnde, sullen apprehensibel wesen by den Officier, ende syne commisen van de plaetse, om gelevert te worden in handen van den Auditeur der guarnisoenen alhier, in conformiteyt van de placcaten respective van den 10. April 1673. ende 20. April 1680. daer over geemaneert.

21. Alsoo oock onder gelijcken deck-mantel de Visscheryen op de Rivieren, wyers, reservoiren, ofte Visch-poelen ende andere loopende ende stilstaende wateren, by militaire, ende andere niet daer toe berechtight wesende, het zye in gemeyn oft particulier, uytgevischt ende geruineert worden, tot grooten schade van 't eygenaren, niet tegenstaende het Verbodt by de voorsz. placcaten van den 10. April 1673. ende 20. April 1680. gedaen, SOO IST DAT WY willende mede daer inne versien, ordonneren ende bevelen dienvolgens, dat niemandt eenige garens, corven, foucken, angelen, oft andere visch-instrumenten, en sal mogen brengen, ofte stellen in jemants visscherye, ofte water, noch oock de geene, die geene visscherye, oft Water in eygendom ofte pachtinge en hebben, eenige Visch-instrumenten in sijn huys mogen behouden, op pene vande selve te verbeuren, ende eene amende van twelf guldens, te verdeelen als boven.

22. Ende aengesien onse ernstige meyninge is, dat die delinquanten, eñ overtreders gestraft worden by wege van recht ende justitie, des tot noch toe niet en is naer behooren gedaen geweest, niettegenstaende de voorsz. placcaten, soo hebben wy geordonneert, gelijck wy ordonneren by desen, dat soo wel de Heeren, Drossarden, Ampluyden, ende Vooghden, als andere justicieren, ende officieren, sullen gehouden sijn te procederen tegens die over treders deser ordonnantie, by apprehensie, dagementen, ofte andersints, naer dat die materie gedisponeert sal sijn.

23. De Gerichten, ende Schepenen, sullen ghehalden sijn ter instantie vande heeren Officieren, bevel hebbers, oft hunne aenbrengers desen volgende tegens de contravenseurs, goet, ende cort recht te doen ende justitie t'administreren, ende die gestatueerde amenden te vervolgen, op pene dat sy in hunnen eygen naeme daer over sullen responsabel sijn, in cas van eenige dissimulatie, ofte conniventie.

24. By soo verre de delinquanten waeren vremdelingen, landtloopers, ofte vagabonden, de selve sullen gheslraft worden volgens die placcaten ende ordonnantien daer op gemaeckt, ende alhier gepubliceert.

25. Ende in gevalle van gebreecke van betalinge der geldt-boete, door d'insolventie van de delinquanten, sullen de selve boeten bekeert worden in lijff-straffe, bannissement, oft andere arbitrale correctie, naer exigentie van den cas.

Ende op dat niemant hier van ignorantie en pretendeere, soo wort hier mede geordonneert aen alle de Heeren Officieren, ende Justicieré van onsen ressort, jeder onder sijn district, daer toe behoorlijcke publicatie te doen, by affixie, ende andersints, ter plaetse, soo ende gelijcke behoort. Actum tot Ruremonde den vyfden Octobris 1683. was geparapheert *Vo. Vt.* onderstont. Ter ordonnantie van den Hove, was ondtreeckent *T. Winckel* ende was gecachetteert met het cachet van Syne Majesteyt in roode Hostie, op een sterre van wit pampiet.

SOn Excellence ayant eu raport des plaintes faites de la part des Estats du haut Quartier de la Province de Gueldres, de ce que les Officiers & Soldats estant de garnison és Villes & Lieux de ladite Province & autres personnes vont ruïnant la Chasse, non obstant les Placarts surce emanez, & desirant d'y pourvoir, Interdit à tous Gouverneurs, Commandans, Maistres de Camp, Officiers, & Personnes militaires, ou autres n'ayant droit de Chasse, de chasser ou pescher dans aucuns Bois, Campagnes, Prairies, Rivieres, ou Estangs, en quelque temps, ou façon que ce soit à paine d'estre chastiez selon l'exigence du cas, & la rigeur desdits Placarts; Ordonne de suite aux Gouverneurs & Commandans desdites Villes, & Lieux de ne laisser sortir aucun Officier & Soldat, avec Fusils, Chiens, Fillets, Oisaux, Rets & autres Instrumens de Chasse ou de Pesche, à peine, d'indignation, & de repondre du tort & dommage, qui sera fait en ce regard, & s'il arrivoit qu'au prejudice de la presente Ordonnance, quelques Officiers ou Soldats fussent trovez à ladite Chasse ou Pesche, Sadite Excellence consent & permet, qu'ils soient apprehendez par les Drossards, Seigneurs subalternes, Escoutettes, & autres Officiers de sa Majesté, pour estre remis és mains de leurs Officiers, & chastiez en la maniere que dit est; Ordonne que ne soit fait audits Drossards, Seigneurs subalternes, Escoutettes, & autres Officiers, aucun tort, ny injure au sujet que dessus, & afin que personne ne puisse pretendre ignorance de la presente Ordonnance, elle sera publiée & affichée és lieux ordinaires & accoustumez. Fait à Bruxelles le 20 d'Avril 1680. Estoit paraphé, *De Pa: vt.* Signé, *El Duque de Villahermosa, Conde de Luna.* Plus-bas, *Par Ordonnance de Son Excellence.* Signé, *Verreyken.*

SOn Excellence ayant eu raport des plaintes faites de la part des Estats du haut Quartier de la Province de Gueldre, de ce que les Officiers & Soldats estant de garnison és Villes & Lieux de ladite Province vont ruïnant la Chasse, non obstant les Placarts sur ce emanez, & desirant d'y pourvoir, interdit à tous Gouverneurs, Commandans, Maistres de Camp, Officiers, & Personnes militaires, ou autres n'ayant Droit de Chasse, de chasser ou pescher dans aucuns Bois, Campagnes, Prairies, Riviers, ou Estangs, en quelque temps, ou façon que ce soit, à paine d'estre chastiez selon l'exigence du cas, & la rigeur desdits Placcarts; Ordonnant de suite aux Gouverneurs & Commandans desdites Villes, de ne laisser sortir aucuns Officiers ou Soldats, avec Fusils, Chiens, Fillets, Oisaux, Rets & autres Instrumens de Chasse ou de Pesche, à peine, d'indignation, & de repondre du tort & dommage, qui sera fait en ce regard, & s'il arrivoit qu'au prejudice de la presente Ordonnance, quelques Officiers ou Soldats fussent trovez à ladite Chasse ou Pesche, Sadite Excellence consent & permet, qu'ils soient apprehendez par les Drossards, Seigneurs subalternes, Escoutettes, & autres Officiers de Sa Majesté, pour estre remis ès mains de leurs Officiers, & chastiez en la maniere que dit est; Ordonnant bien expressement que ne soit fait auxdits Drossards, Seigneurs, subalternes, Escoutettes, & autres Officiers, aucun tort, ny injure au sujet que dessus, & afin que personne ne puisse pretendre ignorance de la presente Ordonnance, elle sera publié & affichée és lieux ordinaires & accoustumez, si deffend lesdits Gouverneurs & Commandans la faire observer, & entretenir punctuellement & selon la forme & teneur. Fait à Bruxelles le 19. d'Avril 1673. Estoit signé, Y EL CONDE DE MONTE REY, Plus-bas estoit escrit, *Par Ordonnance de Son Excellence.* Et contre-signé, *Verreyken.* Et estoit cachetté du Cachet Secret de Sa Majesté.

TOT RUREMONDE, gedruckt by LENAERDT-OPHOVEN gezwooren Drucker vanden Ed: Hove van Gelderlandt.

Gepris Greeve den
20 Augusti 1698

Edele Ernveste ende Eersaeme Stroome
onse Liefe Besondere

Wij senden U. de medegaende Exem-
plairen Stant plaudert Jndate als
Dese Deselve Jn naeme ende Stan
wegen Synre Mat. als hertogh Stan
Jelre Ordonnerende het gemelte
placcaert bij gewoonelijke Stuijtroepin
ende affixie der voors. Exemplairen
te doen Stekimdigen, Bedelende U
Jnschiits des Stmogende. Tot Gued.
den 30 July 1698 Jjs.

Die Raden Stan Synre Mats
Souverainen hofie des Stertem-
doms Jelre

Ter Ordonnan Stan Selue
Swinderen

Jenlo